

Wymagania edukacyjne

Historia klasa 7

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
– zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; – potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; – zna członków Świętego Przymierza	– wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; – zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; – wymienia uczestników kongresu	– wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; – rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków	– porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; – wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie	– uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu
– wymienia idee polityczne początku XIX w.	– wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm; – wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych	– podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy; – opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych	– opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie	– opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w.
– rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna; – opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; – wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim	– wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; – opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego; – wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; – wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie	– charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; – opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego; – rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim; – wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele; – charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I	– rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; – opisuje rolę Ksawerego Druckiego-beckiegoLu gospodarczym życiu w Królestwie Polskiego – rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim	– opisuje i analizuje różne postawy Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę

– wie, kim był Piotr Wysocki; – wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; – zna rezultat zmagañ powstańczych	– wymienia pierwszego dyktatora powstania; – opisuje wybuch powstania; – opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; – wskazuje miejsca największych bitew; – wskazuje na mapie tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania	– analizuje przyczyny powstania; – rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; – charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych	– wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; – analizuje stosunek Chłopskiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje; – wyjaśnia przyczyny upadku powstania;	
– rozumie pojęcie emigracji; – wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu list. – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu	– wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji	– wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji	– porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami	– analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy
– zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa	– wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; – zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego	– dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; – podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej	– omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej; – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.	
– rozumie pojęcie Wiosny Ludów; – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); – wskazuje na mapie obszary europejskie,	– zna postać Józefa Bema; – wie, czym był parlament frankfurcki; – zna cele, które stawiali sobie Węgrzy rozpoczynający powstanie	– omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie; – podaje skutki Wiosny Ludów.	– dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich; – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie	– rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków

które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi			objęły Rosji	
– wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień	– zna postać Józefa Bema; – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; – zna cele, które stawiali sobie Polacy biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów	– opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich	– wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły ziem polskich pod zaborem rosyjskim; – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów	– porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską, – dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków, analizuje politykę zaborców
– wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.	– opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX wieku – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne	– wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego	– rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw	– analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej
– wie, kiedy była wojna krymska; – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy	– zna tapy wojny krymskiej; – zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi; – omawia etapy jednoczenia Włoch	– wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu	– rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu;	– porównuje rolę Garibaldi i Cavoura w Zjednoczeniu Włoch
– zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego	– wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego	– wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec	– wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; – wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu	– uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską

			jednoczenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec	
– wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną	– wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna	– wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej	– uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA; – wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem	– wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej
– wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik	– opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie	– uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin	– analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; – uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie;	– rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
– wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w drugiej połowie XIX w.; – wymienia główne mocarstwa kolonialne; – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów; – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w.; – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona Bismarcka	– opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym; – charakteryzuje społeczeństwo drugiej połowy XIX w.; – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw i obszarów	– opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych	– analizuje przyczyny i skutki kolonializmu dla kolonizowanych i kolonizatorów	– dostrzega i przedstawia skutki kolonializmu we współczesnym świecie
– krótko opisuje położenie Polaków w	– wie, na czym polegała tzw. odwilż	– wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska;	– ocenia działania Wielopolskiego;	– rozumie wpływ stosunków

zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; – rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni	posewastopolska; – opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; – zna postać Aleksandra Wielopolskiego; – zna programy Białych i Czerwonych	– wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; – przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego	– wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym	międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego
– wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; – wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; – wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania	– wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; – opisuje formy walki powstańczej	– wyjaśnia genezę i znaczenie branki; – opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów	– analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; – porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego	
– wie, kim był Romuald Traugutt; – zna pojęcie katorgi; wymienia główne represje rosyjskie wobec Polaków	– przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym	– podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; – podaje przyczyny klęski powstania styczniowego	– przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania	– uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu
– zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; – wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego	– wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; – podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji	– opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; – opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji	– rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; – rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zab.rosyjskiego	
– wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; – rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; – wie, gdzie wybuchł najstraszniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim;	– wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; – przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; – opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim;	– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; – opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce	– dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; – porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; – dostrzega wpływ germanizacji na	

– zna postacie: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego	– opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim		kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce	
– wskazuje na Austro–Węgry i Galicję, rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; – wymienia narodowości w Galicji	– opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; – wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach	– opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; – charakteryzuje życie polityczne w Galicji; – przedstawia sytuację gospod. zab.austr.	– wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; – opisuje konflikty narodowościowe w Galicji	– omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii
– zna określenie „epoka pary”; – wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; – wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia	– uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; – opisuje znaczenie osiągnięć technicz.: elektryczności, telefonu, samochodu; – wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; – zna postacie: Th.Edisona, braci Lumière, Al.Grahama Bella	– wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; – analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów	– uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w.	– dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w.
– wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; – zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową	– opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; – wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.; rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm	– opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; – opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w.	– dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; – analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów	– wskazuje źródła przemian obyczajowych
– wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; – wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy	– zna poglądy socjalistów i narodowców, – wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice	– dostrzega znaczenie konstytucji; – zna twórców socjalizmu; – rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego	– dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy	– analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w.
– wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; – wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; – rozumie skróty: PPS, endecja; – przyporządkowuje postacie Romana	– opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków – wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; – wie, kiedy powstały Narodowa	– wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków – wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; – przedstawia poglądy najważniejszych	– wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków – potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym;	– wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi

Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych	Demokracja i Polska Partia Socjalist. – dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego	przywódców polskich partii, z uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; – przedstawia formy działalności polskich partii	– wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.	
– zna datę: 1905 r.; – zna pojęcie strajk generalny; i określenie „krwawa niedziela”; – wymienia miasta zab.rosyjskiego, w których w 1905 r. były demonstracje	– podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; – opisuje strajki w Łodzi	– podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; – wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego	– omawia związki i powiązania między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, – wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice	– wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoswiatowymi
– wymienia i wskazuje na mapie członków trojporozumienia i trójprzymierza – rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne	– wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie; – podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w.	– opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; – podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią i jak doszło do konfliktów zbroj. na Bałkanach	– analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie	– rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
– wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; – wskazuje przywódców poszczególnych orientacji; – wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową	– opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; – opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową	– wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej	– omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; – uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego	– omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę
– wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; – wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; – podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; – rozumie pojęcia wojny pozycyjnej i wojna manewrowa; wymienia nowe rodzaje broni z I wojny św.	– wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – opisuje wojnę pozycyjną; – zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu	– charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; – uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917	– opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną;	– wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych
– wskazuje na mapie Rosję;	– opisuje sposób przejęcia władzy w Rosji	– podaje przyczyny wybuchu rewolucji w	– opisuje metody sprawowania władzy	– analizuje zmiany w Rosji

– wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; – zna postaci Mikołaja II, Lenina	– przez bolszewików; – rozumie pojęcie obcej interwencji; – wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; – podaje cechy rządów Mikołaja II i rządów bolszewickich, dostrzega różnice	– Rosji; – przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina; – podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r.	– przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; – rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; – podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji	– spowodowane rewolucją
– wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; – zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; – wie czym był <i>Akt 5 listopada</i>	– wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; – opisuje działalność Legionów; – wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej i omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej	– prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; – rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków	– rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków	– analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej
– wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; – wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; – wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej	– wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; – omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; – wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni	– omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; – zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; – wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni	– wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; – rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej	– omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne
– wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; – wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.	– przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny św. – wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; – wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości	– zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.; – zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich	– omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.	– analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynar. do odzyskania niepodległości przez Polskę; – rozumie wpływ interesów państw E. Zach. na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich
– wskazuj na mapie kraje ententy i państwa centralne;	– opisuje przebieg I wojny światowej; – charakteryzuje formy prowadzenia działań	– podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie	– analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie	

– wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; – wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; – wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918; – wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wł. Lenina, Woodrowa Wilsona; – wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej	– militarnych w okresie I wojny światowej; – opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.; – wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę; – przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej	– XIX i XX w.; – charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej – przedstawia różne poglądy polityczne; – opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej; – podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji	– niepodległości przez Polskę; – przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; – charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego	
– wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej – wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego	– wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; – zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; – zna pojęcia: Orlęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt	– wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski	– przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; – rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej	– rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy
– wymienia powstania i wojny, który doprowadziły do ukształtowania się granic II RP; – wskazuje główne dokumenty ustrojowe; – zna postać J. Piłsudskiego	– wymienia prezydentów Polski; – porównuje główne założenia konstytucji marcowej z kwietniową; – wymienia najważniejsze osiągnięcia II RP gospodarcze, naukowe, kulturalne – wymienia kraje, z którymi Polska zawarła sojusze i traktaty	– wskazuje trudności Polski po zaborach na różnych płaszczyznach, podaje sposoby jakimi władze II RP z nimi walczyły; – opisuje działania, które wzmocniły Polskę gospodarczo; – opisuje zamach majowy i zmiany, które po nim zaszły, opisuje sytuację międzynarodową RP	– podaje przyczyny i skutki powstań i wojny bolszewickiej; – ocenia osiągnięcia II RP; – podaje cechy polskiego państwa autorytarnego	– analizuje znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski i Europy; – analizuje i ocenia polską politykę zagraniczną